

„ДА ПОРАСНЕМ ЗАЕДНО: ИДЕИ И ДЕЙСТВИЯ ЗА ПО-ДОБРО УТРЕ“

КАКВО Е СОЦИАЛНО ПРЕДПРИЯТИЕ?¹

Социалното предприятие се определя като бизнес, който има специални социални цели, свързани с мисията му. Социалните предприятия се стремят да увеличават както финансовия си приход, така и ползите за обществото. Тяхната печалба по принцип се използва, за да финансира социалните (нестопанските) инициативи, насочени към постигане на устойчиво и измеримо въздействие.

Социалните предприятия са на границата между нестопанските организации и бизнес организациите



Специфики в същността на социалните предприятия, които имат значение за инструментите за финансова устойчивост и растеж?

Социалните предприятия преминават през повече трудности, отколкото други видове предприятия при достъпа им до ресурс и капитал. И трите ключови измерения, които допринасят за създаването на стойност от тяхна страна, оказват влияние върху достъпа им до финансиране или за финансовата възвращаемост на инвестициите. Ограниченията за разпределение на печалбата при социалните предприятия, социалната им мисия и спецификите на структурата им на управление често водят до определянето им като рискована инвестиция, която има по-ниска очаквана възвращаемост. Именно тези белези трябва да се вземат предвид при проектирането и прилагането на финансови инструменти насочени към социалните предприятия .



Измерения на социалното предприятие	Основни последици	Финансови ограничения
<p>Предприемачески: социалните предприятия са ангажирани с непрекъснатата икономическа дейност като производство и/или размяна на стоки и/или услуги. Това ги отличава от традиционните организации с нестопанска цел/субекти на социалната икономика, които генерират доход, но не са непременно ангажирани в редовни икономически дейности.</p>	<p>Икономическите дейности могат да генерират печалби, но социалните предприятия имат ограничения при разпределението на печалби и/или активи.</p>	<p>Това може да породи трудности при намиране на финансова подкрепа, особено за финансови инструменти, при които традиционните инвеститорите очакват дял от активи или печалба (собствен капитал и квази-собствен капитал).</p>
<p>Социални: социалните предприятия преследват цел, която е от значение за обществото. За да постигнат своите цели те трябва да имат дългосрочна мисия.</p>	<p>Социалната дългосрочна мисия е един от факторите, който може да създаде впечатление у потенциалните традиционни инвеститори, че социалните предприятия са с по-висок риск и по-малко печеливши от други фирми.</p>	<p>Финансови инструменти като заеми и гаранции, може да изискват по-високи лихвени проценти и обезпечение. Социалните предприятия имат трудности при получаване на дългосрочно кредитиране.</p>
<p>Управление: социалните предприятия прилагат управление основано на „участието“, демократично вземане на решения, използване на механизми за „заклучване“ на социалните цели на организацията и участие на редица заинтересовани страни, включително тези, които пряко участват в предприятието, като служители, крайни потребители или доброволци.</p>	<p>Социалните предприятия често приемат принципа „един член - един глас“ при вземане на решения (властта не е въз основа на капитална собственост).</p>	<p>Ограниченото участие на частни инвеститори при вземането на решения, създаване на работния процес и бизнес ограничават собствеността и квази-капитала</p>

Източник: European Commission, Directorate-General for Employment, Social Affairs and Inclusion (2014), 'A map of social enterprises and their ecosystems in Europe – Executive summary', p.2.

¹ Настоящият материал е подготвен от екип на Български център за нестопанско право, Павлета Алексиева, Програмен директор със съдействието на Аглика Станина, студентка по „Европеистика“, четвърти курс в Софийски университет „Св. Климент Охридски“, стажант на Български център за нестопанско право.

²European Commission DG Employment, Social Affairs & Inclusion; European Investment Bank Advisory Services fi-compass (2016) „Financial instruments working with social entrepreneurship“ – The social enterprise financial ecosystem, p.11

³ Използва се този за разграничаване на инвеститорите със социално въздействие, които обикновено не са засегнати от спецификата на социалните предприятия и свързаните с тях потенциални финансови ограничения.

